

A HÁBORÚ UTÁNI IDENTITÁS

1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001

Traurigi Čerheni

Traurigi Čerheni ando učo nebo.

Nan man blajbens ande mro šatno khere.

Ari man line andar mro šatno vodro,

mra džuvla muklom odoj le čavorenca.

Traurigi Čerheni ando učo nebo.

Legede man andar mro šatno khere.

Ando logeri man legede,

odoj tharde man upro praho.

Egy szomorú csillag

Egy szomorú csillag a magas égen.

Már nincs otthonom a saját házamban.

Eljöttek értem a saját ágyamba.

Hátrahagytam feleségem és a gyerekeim.

Egy szomorú csillag a magas égen.

Eljöttek értem a saját házamba.

Megfogtak és elvittek a táborba,

ahol hamuvá égtem.

A koncentrációs táborok túlélői az európai szinti és roma népi emlékeket szinti és roma koncentrációs tábori dalokban örökítették meg. Ez az osztrák Burgenland tartományból származó dal is közéjük tartozik. A holokauszt idején átélt szenvedés valamennyi európai szinti és roma háború utáni identitásának központi elemmé vált. A szüleik és nagyszüleik, testvéreik és gyermekeik elvesztése sok túlélőt traumatizált. Ez volt az első alkalom, hogy rasszista üldöztetés áldozataiként sorsközösségük egy csoport-identitást és egy új, erős köteléket alakított ki a romák és szintik egyes csoportjai között egész Európában.

E.9

Tudtátok, hogy

... Közép-Európa egyes részein a romák 90 százaléka meghalt a holokausztban?

... gyakran csak a fiatal férfiak és nők éltek túl a népi emlékeket, sok roma művészeti és kulturális örökség veszett oda?

Feladatokat

Emlékezzetek dalokra, vagy történetekre, amelyeket a nagyszüleitől vagy más idősebb családtagoktól hallottatok? Mondjatok egy példát. Magyarazzátok el a népi emlékeket és a kulturális identitás elvesztése közötti összefüggést!

A dal

A burgenlandi roma népdalt romani nyelven lejegyezte Ursula Hemetek és Moses Heinschink. Romane Gila, Lieder und Tänze der Roma in Österreich, Bécs 1992.